

SAMOBORSKI LIST

— Glasilo za lokalne interese. —

God. IX.

U Samoboru, 7. lipnja 1914.

Br. 23.

Prilikom svake nedjelje. POKUPATA na četvrti
izlazi za domaće K 170, za vanjske K 2,
za izdavanje K 225. Pojedini broj 16 šilira.

Vlasnik, izdavaatelj i odgovorni urednik:
DR. MJO JURATOVIĆ.

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za
oglas, koji se više puta svrćuće, daje se
smanjen popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Uredjenje opć. nameta.

Hrv. sabor, koji se pred koji dan novo sastao na vijećanje, pretresa u ovaj čas osnova zakona o opć. nametu. Ova osnova sadržaje u sebi važne preinake osnovane na jednom temeljnom socijalnom načelu, da državljanima, koji uživaju jednaka prava, treba da imaju jednake dužnosti i snose jednake terete. Jer onaka pravila kakva su dosad vladala u našim općinama, što se tiče opć. nameta, nijesu odgovarala ni osjećaju pravde, ni duhu današnjega vremena. Stari općinski zakon od godine 1870. pozna poseban privilegij za vlastelcu, bez sumnje jedan ostatak staleške države iz drevne prošlosti. Ta povlastica ima se novom osnovom izbrisati, pa se i ovim jurisdikcionalnim vlastelinštvima ima u pogledu nameta mjeriti jednakom mjerom kao i drugim općinarima. Isto će ubuduće vrijediti i za šumski erar i imovne općine, jer ni ove nijesu dosad plaćale općinski namet u razmjerju s drugim porezovnicima jedne općine.

Prema pomenutoj osnovi imat će se unapredak oporezovati nametom i onistrani općinari, koji stalno borave u općini. Ovi stranci, ne ulazeći u savez općine, vukli su dosad sve koristi od općine, a nijesu participirali jednako na opć. daćama.

Pravedno će se rasporezivati — prema poreznoj snazi pojedinaca — i školski crkveni i građevni tereti kojih dužnost ure-

djuje školski zakon i odnosi posebni postojeći već propisi.

S ovakim uredjenjem u plaćanju općinskoga nameta nestat će nerazmjerna i nepravda, koje su se teško snosile i koje su radjale razumljivim nezadovoljstvom u širokim masama zemlje, ponajviše gdje danomice rastu opć. potreptine, koje služe jednako svim općinarima, a nijesu ih svi općinari jednako pokrivali.

No s ovim uredjenjem ne će naš sabor samo postaviti plaćanje nameta na jednu pravednu osnovicu, nego će s njime u svezi rješiti i jedno nada sve važno prosvjetno i kulturno pitanje, koje već decenije kuca na vrata hrv. sabornice, a to su plaće učiteljske, koje dosad nijesu udovoljile ni najčednijim životnim potrebama. Učitelji su ostavljali zemlju i tražili drugdje službu tako da se već više godina osjeća živa nestašica osposobljenih učiteljskih lica i ugrožava narodno prosvjetljivanje. Novi dohoci općina koji će pritijecati od nameta, pak prilozi zemlje u to ime, služiti će za povišicu učitelj. plaća.

Zdravu misao za pravedno uredjenje opć. nameta iznio je prvi već prije 7 godina u hrv. saboru nar. zast. dr. Lorković, pak je samo šteta, da već nije onda bio usvojen ovaj njegov promišljeni i na dobro općine smjerajući prijedlog.

Stvar je međjutim sada na dnevnom redu, a vlada sa sab. većinom rješava doista dva važna i znamenita pitanja: jedno na

području opć. života, a drugo iz oblasti našega školstva, čije će rješenje sva naša objektivna i patriotska javnost s iskrenom radošću pozdraviti.

Uporaba telefona u Samoboru.

U broju 21. našega lista izašla je objava poštanskog ureda u Samoboru, u kojoj se kaže, da uslijed naloga i pošt. i brz. ravnateljstva br. 13.171 pod prijetnom neugodnih posljedica smije govoriti sa pretplatničke postaje samo vlasnik telefona. Ova je odredba izazvala među našim općinstvom razumljivo nezadovoljstvo a izazvala najraznolikije komentare. Već lani je izašla takva odredba, ali čini se, da se od nje brzo odustalo, jer se jamačno opazilo, da za ovake ustanove nema razloga, dok one primjerice ne postoje ili se barem ne provode u gradu Zagrebu. Sada opet izlazi pošt. ured u Samoboru s jednakom odredbom kojoj doduše označuje broj naloga, ali ne ističe datum, pak nam se namiče misao, da su tu radi o onoj prošlogodišnjoj odredbi, koja zapravo nije ni stala na snagu, a razlozi za što se nije provodjela, postoje valjda i danas, pak je nerazumljivo, za što se opet dolazi s istom nimalo opravdanom odredbom.

U ovoj smo stvari primili iz građanstva više dopisa, od kojih danas dopišmo dva:

U posljednje vrijeme učestale su silne pritužbe proti telefonu, jer posljednja odredba kr. poštanskog i brzoglasnog ravnateljstva u Zagrebu broj 13.171 upravo je porazio djelovalo na građanstvo.

Pedesetogodišnjica hajduštva Udmanićeva na Kotarima.

(Svršetak.)

III.

Konačno ćemo opisati hajduštvo na Kotarima.

Praktično Sadašnja ispod gore Pješivice više crkve sv. Leonarda iskrčili su jamačno katočki samostan franjevcima u koju ih svrhu jestreberski grofovi smjerali, da bude svojom obitelji pribežjeli, što nam i samo ime tih odijela — Tandarići, — objašnjava.

Tandarići po svojoj prilici bila odlična i bogatija obitelj, kada se iz Boane dovela, jer još u kasnija vremena velikog Tandarića „grofom“ nazivali.

U vrijeme Udmanićeva hajduštva bila je ta obitelj Tandarićeva imućna i na glasu o kojoj se govorilo, da imaju puno ladica zlata, cvanoga i dukata.

Te je stala sluginjska Zefa pl. Pavlovića, pa je o tome obavijestila hajduke Udmanića.

Šta će bilo se ovako: (Opisuje ga okićki župnik g. Kučas prema pripovijestima ovdješnjim.)

„Bilo je oko g. 1853. Tandarići iz Kotara prodali su nekome kranjcu vino u svo-

jem haju u Okiću. Kod natakanja je bila i Zefa Pavlovićeva. Tu je Zefa nanjula, da su dobili novac i obavijestila ortake. U jeseni za vrijeme berbe, muški su bili od Tandarića neki u berbi u Okiću, a drugi u Prigorju s onu stranu Pješivice. Jedne noći, oko ponoći, bane k Tandarićima Udmanić s Andrašinom ili Antićem i s braćom, 2 njih Uzelec — svi 4 na broju. Dovedli su se iz Podusjeda do Ruda i onda pješke u Kotare. Žene i djeca bile same kod kuće, — našli novac, — s puškama nasoružani počeli i sve je bilo u strašnom strahu. Žena danas, koja mi to pripovijedala, — bila je onda curica od 6 godina, veli da je na krevetu klečala i ruke sklopljene držala i molila ih, da je ostave na miru. Sve su sobu pretražili — i našli starišniku ladcu od štraga drva satvorenu, u kojoj su bili dukati i šroci, — i s takvom mukom je otvorili, pohvali novac, i sve što boljšega odijela bilo. Žene se bojale, da će im volove odvesti, — imali su 4 vola, — vikale u pomoć — ali nitko se nije usudio približiti radi hajdučkog pucanja iz pušaka i tobova.

Župnik u Rudama Tandarić, domaćin, drugi dan odmah je poslao prijavu u Samobor o toj stvari, i skrivali su — vele, bili Udmanići i ortake i bili su prestrašeni u Samoboru. — Udmanić je međjutim iz zavrta potjega, — i kaže, iako vele, — otišao u Moslavinu i tamo haratio još neko vrijeme, gdje je i ubijen.

Tandarići su novac i stvari dobili natrag, — jedni vele, da su više dobili, nego im je ukradeno bilo (jer u Udmanića novaca bilo i od drugih otimačima), a oni vele da nijesu niti svega dobili. — Što je istina Bog zna.

Tandarići su bili orobijeni, stranka šekutora (sada još živućega Ivica njegovoga strina.)

Toľiko sam mogao ispitati i podatke iz župskih matrica saimiti.

Tako završuje župnik okićki g. Kučas, koji mi je pružio podatke o tom hajduštvu.

Zefa Pavlovićka još je postije Udmanića dugo živila, jer je umrla god. 1886. u 62. god. dobe svoje. Okićka župska matrica veli, da je umrla „provisa“ znak, da je morala umri njezinih ortaka i njezinom dušom potresti, kad se pred smrću upokorila.

Ova historičku criticu objelodanjajem, jer mi se pripovijedanjem za djetinstva živo u duhu zasjekla tako, da se i tih dana na to sjetih, pak pomislih: napisat ću — ne bi li danas sjutra komu to dobro došlo, kada će starije prekapati, kako dobro dolaze gospodinu Toni-u stari samoborski župnici.

U Gorkveni, 19./V. 1914.

Stjepan Vukobrat

Sada sam vlasnik ne može nesmetano da govori na telefon. Čim se oglasi, odmah pita centrala, dali je on vlasnik telefona. A može se desiti, gdje će supruga ili koji član obitelji htjeti na telefonu da govori pa će se ga tražiti za razgovor 1 K (jer nije vlasnik telefona).

Ove baš odredbe nije trebalo sa strane brzojavnog ravnateljstva izdavati, jer su na našoj pošti i onako prerevni za ubiranje telefonske pristojbe.

A što je još najgore, poslije uredovnih sati imade naša trgovačka općina neposredni spoj sa Zagrebom; ali bože sačuvaj da bi tko smio govoriti, jer se zagrebačka centrala niti odazvati ne će, pa ma kakova to nužda bila. Nje se to ne tiče, a slučajno javi li se, odmah pita, da li je službeni razgovor ili ne. Ako se reče, da nije, odmah zatvara, niti ne zna, što je na stvari.

Ne znamo, moguće smo se povratili u srednji vijek, ili su gdje. telefonistice nerovne, pak ih uzbunjuje zvanje samoborskog telefona.

Kod zagrebačkih pretplatnika je sasna nešto drugo, jer imadu drugi privilegij valjda radi toga što duplo manju telefonsku pristojbu plaćaju. Tamo se slobodno govori tko i u koje vrijeme hoće, ne pita se, da li je pretplatnik telefona ili ne (pa i u gostionicama, kavanama i t. d.)

U početku, kada je kod nas uveden telefon, obećano nam je, da će nam se pretplata sniziti na 10 K mjesečno, čim bude 15. pretplatnika, a sada ih je 20, pa ni mukajet. Na ovo se ne pazi, ali kada bi govorio kod pretplatnika koji prijatelj, za to se znade tražiti odmah pristojbu.

Bude li ovako dalje išlo, biti ćemo prisiljeni napustiti telefon.

Vidjet ćemo što će na ovo reći kr. poštansko i brzojavno ravnateljstvo. —č.

Drugi dopis glasi:

Nakon drakonske odredbe ovdašnjeg poštanskog ureda u „S. L.“ od 24. pr. mj. nastaje pitanje: Zašto napokon imamo telefon u Samoboru? Dali je uveden za poštanski ured ili za općinstvo, koje bud stalno bud prolazno kao ljetovišni i lječilišni gosti u Samoboru obitavaju. U toj obavijesti stoje, da na telefonu imadu pravo govoriti isključivo samo pretplatnici telefona, a stranim strankama ne smiju dozvoliti govoriti na telefonu, jer bi time mogli sebi pribaviti neugodne posljedice?!! Pitamo sada da li za Samobor vrijede druge odredbe negoli za grad Zagreb ili opće za sva druga mjesta u provinciji. Zagrebački pretplatnici plaćaju za telefon 10 K mjesečno, pa smiju zato neograničeno govoriti, a samoborski plaćaju 20 K mjesečno pa smiju zato samo pretplatnici istog da na telefonu govore. Osim toga zagrebački pretplatnici imadu uz manju pretplatu za 2—3 časa spoj na telefonu dok samoborski moraju čekati i pol do tri četvrti sata na spoj. Pita se koj je tomu uzrok? Prije nekoliko dana došla je jedna stranka i zamolila u važnom predmetu da smije kod pretplatnika telefona nešto saopćiti u Zagreb. Zatražen je spoj, i kad je spoj dobiven, te se javi ovdje tko želi govoriti, počela je gospojica na telefonu protestirati! Tada je pošlo za rukom da stranka govori sa zatraženim brojem u Zagrebu, ali drugi dan morade zato pretplatnik ovog telefona platiti globu od jedne krune?!! Dakle naše gospojice u pošti ne imadu prečega posla nego paziti i slušati tko govori na telefonu, pa ako ne govori osobno pretplatnik telefona, zaprečiti svaki razgovor. Sada, jedino je ta odredba pošt. ureda u Samoboru zato da prinudi svakoga da mora u slučaju potrebe razgovora doći na poštu govoriti — što je s obzirom na prostorije samoborske pošte — veoma neugodno za priv. stranku, da ne rečemo u mnogom slučaju i nemoguće, ili pak pošt. ured u Samoboru želi općinstvo — iz komoditeta likanirati i time doskočiti tome, da se gospojica koja imade spajati telefon ne mora koji put ustati da spoji telefon.

Ova odredba pošt. ureda osobito sada u doba sezone dolazi neugodno, kada bi eventualno ljetovišni gosti koji stanuju u Starogradske ili Šmidhevojevi ulici morao

ići čak na poštu, ako bi imao nešto važna da javi u Zagreb.

U drugim mjestima radi se na tom da se općinstvu u svakom slučaju uredi što udobnije telefon za razgovor, tako n. pr. u Beču su na ulicama telefonski automati, te može stranka u roku od 3 časa govoriti, gdje joj god treba za ciglih 20 filira, a kod nas nastoji pošt. ured da svakome oduzme volju za razgovor na telefonu. — Uostalom držimo da ovake stroge mjere ne može niti ravnateljstvo pošte u Zagrebu odobriti, već pače da će isto odrediti post. ured u Samoboru, da imade ovu odredbu opozvati, a isto tako bilo bi za željeti, da ravn. pošte pošto je već za to dovoljan broj pretplatnika snizi pretplatu na 10 K mjesečno, pa će se još novih pretplatnika javiti. Jedan za više njih.

Domće vijesti.

Crkvene vijesti. U četvrtak dne 11. lipnja jest Tijelovo. Svečana sv. misa bit će u pol 8, a nakon toga, bude li vrijeme dopustilo, krenut će procesija iz župne crkve običajnim redom do 4 oltara, koji će biti načinjeni na ulicama. Kod svakog oltara izmolit će se molitva i podijeliti blagoslov sa presv. Otajstvom. Procesija se vraća u župnu crkvu i završuje sa „Tebe Boga hvalimo.“

Kod sv. mise pjeva hrv. pjevačko društvo „Jeka“. Kod procesije ide najprije školska mladež, a onda društva, narod, odličnici, svi četiri po četiri, da se ophod previje ne razvlači.

Umoljava se gradjanstvo da okiti prozore kuća u onim ulicama, kuda ophod ide, cvijećem i svijećama.

Duhovski blagdani bili su ove godine — što se vremena tiče — vrlo nepovoljni. Kiša je padala gotovo bez prekida oba dana. Zato i nije bilo obilgatnih izletnika iz Zagreba, koji na te dane rado polaze Samobor i njegovu okolinu.

Izbor županijskih skupština. Umjesto županijskih skupština, kojima je izminula šestgodišnja perioda obaviti će se novi izbor 18. lipnja t. g. Izbor će se početi u 9 sati, a dovršiti u 4 sata. U izborom kot. Samobor izminula je perioda Mirku Klečiču, Ante Razumu, Oskaru pl. Šimiću, a osim toga će se birati još jedan skupštinar, dakle četvorica, jer je jedno mjesto skupština novo ustanovljeno.

Izbor mjesnoga suda. Izborna lista za izbor mjesnoga suca, zamjenika i prisežnika za trogodište 1914.—1917. bila je izložena od 26. svibnja do 3. lipnja, pak joj u to vrijeme nije nitko prigovorio. Prema tome će se izbor mjesnoga suda po svojoj prilici obaviti već u ldućoj sjednici.

Vjenčanje. Na Duhovski ponedjeljak vjenčala se u Samoboru gdje. Režika Filippec, kćerka posjednika i kožarskoga obrtnika g. Franje Filipca, s g. Josipom Milakovićem, trgovcem u Zagrebu. Kumovi su bili gg. prof. Josip Milaković, hrv. književnik i naš sugradjanin Antun Filippec. — Bilo srećno!

Raspisani registar tec. III. razreda. Raspisani registar tecivarine III. razreda za raspisno razdoblje od 1914.—1916. izložen je na 8 dnevni uvid kod trg. poglavarstva. Svakomu općinaru pripada pravo zagledati u taj registar i staviti svoje prigovore. — Upozorujemo na dotični oglas trg. poglavarstva, što ga donosimo na drugom mjestu.

Dječji dan. Jučer je bio dječji dan i na školama stoga praznik.

Automobilna poštanska sveza na pruzi Jaske—Kračić—Kostanjevac—Kajle—Štojdraga—Samobor, kako saznajemo, uskoro će se oživiti. Općine trga Jaske i Samobor imadu se još samo očitovati, da li su voljne na besplatnu raspisnu staviti poštanskom eraru potrebne garaže za automobile.

Uskotračna žumska željeznica. Zagrebačka tvrtka braće Kronfeld zamolila

je za dozvolu izgradnje uskotračne žumske željeznice na konjaku silu u rudini Mali i Veliki Škrobotnik sa izlaznom točkom kod Orđanjaca na kraju potoka Mali Škrobotnik. Ova žumska željeznica služiti će tvrci za izvažanje drva. Uslijed ove molbe odredjen je na osnovu §. 2. normativne naredbe kr. ug. ministarstva trgovine politički ophod na dan 8. lipnja u 10 sati prije podne. Sastanak ophoda je u selu Orđanjci, a obaviti će se pod vodstvom kot. predstojnika Rudolfa Mühlsteina kao izaslanika kr. županijske oblasti i uz sudjelovanje kr. nadničara Alberta Švarca, kao oblasnog stručnjaka.

Za Hrv. nar. stražu sakupio je u veselom društvu gosp. Antun Cizi, trgovac u Samoboru, 7 K.

Bezobzirna vožnja automobilista. Kako saznajemo, uginulo je ovaj prošli tjedan troje vrijednih pasa, od ponajboljih pasmina, u Samoboru na štetu naših sugradjana a među njima i uopće poznata mala „Fifica“. Svagdje je uzrok povoženje automobilom. Kako su ulice Samobora dosta uske može se lako stučiti nesreća i po koji ljudski život, a sve radi bezobzirnosti i obijesne vožnje nekih automobilista.

Postoje strogi redarstveni propisi glede vožnja automobilom, pa se pitamo zašto se ne vrše?!

Izgubljeno. Na 1. lipnja 1914. u 1/2 sati poslije podne zaboravio je jedan gospodin na klupi kod stola u sredini Šmidhenova gaja u Anin-perivoju jednu duhansku kutiju od metala urezanu sa 2 konjske glave i s datumom od 3. X. 1910.

Poštteni se nalaznik umoljava, da tu kutiju na primjerenu nagradu ovomu uredništvu predati izvoli.

Lugarski i lovopaziteljski ispit. Ovogodišnji lugarski ispit održavat će se 3. eventualno i 4. kolovoza kod kr. županijske oblasti. Podjedno će se odmah nakon lugarskih ispita držati i lovopaziteljski. Kandidati imaju svoje molbe preko nadležne oblasti predati do 20. lipnja. Molitelji treba da su navršili 20 godina i pridonijeti svjedodžbu o svršenim naučima u pučkoj školi, te o dvogodišnjoj praksi u lugarskoj službi. Oni molitelji, koji su svršili nižu srednju školu, trebaju samo jednogodišnju praksu.

Dva neuredjena puta. Primamo tužbu na dva skroz odnemarena puta u području općine Podvrh. To je cesta od Hamori do Podlipovca. Tužba na ovu cestu bilo je već nebrojeno, pak bi zaista valjalo jednom pristupiti akciji, da se ta cesta stavi u red. Blago, što ovuda vozi, muči se nemilice, pa ga je sažalno gledati, što sve trpi. Voda teče po putu, koju bi valjalo pregraditi, a sam put izravnat i urediti. — Još je jedan put, na koji se moramo odlučno potužiti. To je onaj od rudine Zaprešćak do Otrševca. U tom se selu drži 6 godišnjih sajnova, a sav promet razvija se preko spomenutog neuredjenog puta. Držimo, da se i ovdje ne bi smjelo ništa više čekati, nego urediti put. Dobri putevi i ceste pogoduju razvitku gospodarstva, a nevaljali ga sprečavaju noseći samo štetu gospodarima i vlasnicima blaga.

Prevarana sitničarica. Kako je poznato, zatvoren je sitničar u Kalitovici, Josip Mihalićec, radi sumnje, da je kupovno ukradene stvari od poznate tatarske družbe, što je karadžita prošlog mjeseca po općini stupničkoj. Od onog časa nema njegova žena mira, jer se neprestano javljaju individuali, koji joj dolaze u pohode tobož poslani od njenog muža a tražeći novce za „odvjetnika“, koji će preuzeti odbranu za njenog supruga. Tako joj je 28. pr. mj. pojavila na vratima jedna nepoznata ženskinja, koja joj je uručila neku cedulju i izjavila, da je je poslao s njome Josip Mihalićec, neka dade 30 K za odvjetnika. Osim toga je Mihalićec rekla, da joj isto poručuje i gostioničar Budi, neka samo dade tih 30 K, jer će joj odvjetnik izvaditi muža iz zatvora. Marija Mihalićec povjerovala je toj ženi dajući joj 30 K, a osim toga njoj za put i trošak 5 K. Naravno da se kasnije ispe-

stavilo, da je ta nepoznata žena naprosto prevarila Mihaljinčevku, jer ju nije nitko k njoj poslao. Povedenim izvidjajima i raznim suočivanjima nije se dalo ustanoviti, tko je bila ta varalica.

Iza te žene, došao je još Mihaljinčevki neki skitalica imenom Anton Jerić iz Sv. Jurja, opć. Domačka gora, kotar Rogatec. On se je sitničarki predstavio kao krčmar Gledar Karlin iz Podsusjeda. I on je tvrdio Mariji Mihalinec, da ga je poslao k njoj njezin muž s porukom, da dade 100 K za advokata, da se mogne odmah pustiti na slobodu. Ipak se nije ovaj put dala Mihaljinčevka na ljepak, a u tom „Karlinu“ pronađen je kasnije glavom Anton Jerić, skitalica i varalica. On je uhićen i predan u zvezu kot. suda. Njega se progoni i povrh toga, što je istog dana, kad je bio u Kallnovici, prevario za 5 K zidarskog pomoćnika Ivana Feifera. Bit će da ova „ptičica“ ima na duži još i mnogošta i drugog.

Brat posjekao bratu šljiva. U selu Podokičkom Podgradju, općine Galgovo, posjekao je seljak Stjepan Golubić na štetu svoga brata Mije u njegovoj bašči jednu šljivu. Čin je počinjen iz zlobe. Stjepan Golubić prijavlja se sudu.

Ostala bez kokoši. 18. pr. mj. ukrao je Stjepan Kunštek iz Salkovca, kotara Dugošelo, Mariji Holčić u Galgovu 2 kokoši vrijedne 5 K.

Kunštek u Demerju? Po Stupniku se razglasilo, da se zloglasni razbojnik Kunštek nalazi u Demerju, te da je pucao na seljaka Matu Lukčića, no srećom ga nije pogodio. Oružnici u Obrežu poveli su izvidjaje, te se ustanovilo, da se glas o Kunštekovu boravljenju u Demerju ima svesti na ovaj slučaj:

Iste večeri aljedio je krčmar Koradžija iz Brezovice sa još nekoliko seljaka nekog stranca, koji im se pričinio sumnjiv. Tom zgodom je jedan od seljaka opalio samokres u zrak. Kako je baš u taj čas prolazio mimo seljak Mato Lukčić čuo je onu pucjavu, pa je držao da je to na njegov strijeljao glavom sam Kunštek. On je uzrujano pošao u selo i pripovijedao dalje taj slučaj. Tako su se rodile glasine, da je Kunštek u Demerju, a dakako da je to prouzročilo dosta straha među seljanima.

U ovaj čas doznajemo, da se Kunštekova družba zadržava u području opć. Sv. Martina. 14 oružnika da je pošao za ovim razbojnicima u potjeru.

Ciganski vojno - stavní obvezanik. Javili smo, kako je cigo Nikolić najzad priznao, da je došao umjesto drugog pozvanog Nikolića na stavnju. Sada još primamo u ovoj stvari ove informacije: Iz krasnog lista Antuna Nikolića ustanovljeno je, da su mu kumovima Marko i Bara Kolesić iz Otoča. Preslušanjem kumova, a naročito njihovog sina proizašlo je, da Antun Nikolić, koji se u pritvoru nalazi, nije stavní obvezanik, nego da je to brat prvoga Mišo Nikolić, koji je star oko 30 godina. Mišo Nikolić, koji se odlučno do posljednjeg časa branio i kao svim mogućim, da je on stavní obvezanik Antun Nikolić, predan daljnjega postupanja radi kr. kotarskom sudu u Samoboru, konačno je priznao, da je k stavaji za mladjeg si brata Antuna pristao. Mišo otpučen je odmah kr. sudbenom stolu u Zagrebu, gdje će se protiv njega i bratu mu povesti postupak radi prekršaja §. 87. obrambenog zakona, dok je za uhapšenje Antuna Nikolića zamoljena kr. kotarska oblasť u Veš. Gorici, s razloga što ovaj u području onog kotara, općine Odra obitava.

Cigani klijali ukrasti patku. Cigani Vinko i Mišo Kovačević iz Rakov Potoka putovali su zajedno u Stupnik, i putem zagledali u grabi jednu patku. Odmah se spustili u grabu da uhvate patku. No bi jela uhvaćeni u čim, pa im je tako izmakao zaloga, a otime toga će odgovarati sudu. Patka je vlasništvo Marka Cincika.

Cigani među sobom. 30. svibnja potukli se cigani Mišo Kovačević i Franjo Ugarković, koji ostjediše Juru Kovačevića

iz Strmca, općine sv. Nedjelja. Još i onda, kad ih stražari vodiše u zatvor, nije se ciganima primirila krv, te počele navaljivati jedan na drugoga. Stražar iz Sv. Nedjelje imao je uza se odebeli štap i njime je nekoliko puta morao opatrnuti jednog bijesnog ciganina, komu nije još uvijek bilo dosta tučnjave, pak ju je hito i na samom trgu nastaviti. Svakako originalan način uredovanja protiv cigana. Cigani su predani sudu.

Statistika sajma. Na tjedni sajam prošle subote dotjerano je 544 kom. svinja od čega je prodano 140 komada.

Nruštvene vijesti.

Iz obrtno-radničkog društva „Napredak“. Danas u 3 sata poslije podne bit će mjesečna sjednica ovoga društva u gostionici gdje Golečić. — Pozivaju se članovi društva da dodju na sjednicu u potpunom broju.

Gospodarstvo.

Iz trg-obrtne komore. U četvrtak bila je sjednica trgovačko-obrtničke komore pod predsjedanjem arch. Heinzela. Komorako vijeće našlo se po prvi put na okupu u novoj zgradi, pa tajnik Paskijević prikazuje kratki historijat komore. Polaze zatim opširno poslovno izvješće o mnogim važnim predmetima. Vijećnik Košak iz Samobora interpelira glede uredjenja stovarišta živinskoga gnoja kod stajališta samoborske željeznice u Rakitju. Pošto su svi prijedlozi i interpelacije upućeni nadležnim odborima, zaključena je sjednica.

Vrbine šibe. Trgovačko-obrtna komora u Zagrebu obratila se na trg. poglavarstvo s molbom, da joj se priopće podaci glede vrbika. Kod nas naime postoji obilati uvoz košaračke robe a ovozemni vrbici dovoljno se ne izrabljuju, te sačinjavaju mrtve kapitale. Komora pak želi, da zainteresuje strukovne krugove oko racionalnije eksploatacije toga predmeta.

Iz moje bilježnice.

(Iz prošle noći.)

D. A.

Krama je proljetna noć. Kroz otvoreni prozor dopire do mene svježiji proljetni vazduh. Po nebu plive sitne zvjezdice, ali danas bez svog starog uvijek budnog pastira. Danas se on nekamo sakrio, taj hladni daleki starac, a zvjezdice slobodne i vesele poigravaju nestajno plavetnim svemirom u nevini kolu. Sve je noćna koprena prikrila. Tiho je, mirno, dostojanstveno.

Tek kadkad prekida ovu dostojanstvenu tišinu odmjerenom stupanje vojnika dolje na straži, a iz savske nizine dopire iz stanovitog vremena šum željeznice, pak za čas opet prosuži proljetni lahorić telefonskim žicama staklući vjeverat s ovima čudnu, ali tužnu i ganutljivu harmoniju.

Sjedim i buljim u tu ukočena i hladna stvorenja. Dal ukočena i hladna, ali ipak puna života misli i osjećaja i pitanja života budućnosti. Mrtva su, ta stvorenja, rekoh, mrtva su, jer su slova — knjige. — Od tih silnih slova već mi sve igra pred očima, a ja imam još toliko toga da izvršim . . . E pa nitka . . . I Sve ima svoje vrijeme, doći će te kajige još sve na red, a u životu sjećat će ih se često i prečesto. Promatram tu silniju knjigu po stolu. Svaka čeka, da je se sjetim, ali kada? . . .

I taj prokleti lapit, već je pred vratima, a ja još ništa se znam. Kud ću jedan, i sa koga opet? Sve dakako za taj jedni prolazni, varavi život. Dal ali i to je pitanje? Moji drugovi po susjednim sobicama već sliktu snivaju, a posešlo i hrču. Nježno ih je prihvatilo danas Maršelj u svoj naručaj. Oh, kako su blaženi, — sretni . . .

Ta gle oni sanjaju o lapitu. Oh čuj, pa onaj moj prvi deani susjed već je položio lapit. Eno ga, već uživa sreću, ono ugodno čuvstvo iz položena lapita. Oh, kako se čuje sretnima.

Moj pak susjed preko hodnika, evo siromak, pomamno žvače trigonometrijske i analitičke formule. Bori se s njima upravo gigantski. Joj! pa čuj opet onoga lijevoga: Ozbiljan je do skrajnosti, kakav je i u životu. Uputio se on upravo sa Sofoklom u debatu. Raspravija on sa Sofoklom, o katarzi u njegovom Ajantu.

Lijepo je to sve slušati, da krasno! Ali što ću ja? Kad bi bar mogao tako blaženo, slatko usnuti . . .

E, teško je to! Da kad bi mi savjest bila čista, kad bi si bio svjestan svoga prijašnjega rada, kako to veli moj crvenonosni, žutobrki „Flachsmann“. Imam još puno posla, ne ću još leći, još ću malo raditi. —

Jao! pa već su i 2 sata poslije ponoći, kada ću spavati? Premišljam, hoću li, ne ću li? Ne mogu, već me glava boli, a oči da mi polispadaju iz oćnica. Prihvaćam jedan predmet, ne ide. Drugi interesantniji, isto tako. A, što sada? Lijek, razbibrigu, poslovnu družicu . . . cigaretu. Kako ju god hoćeš zvati vjerna je ona u ovoj zadaći, samo ako ju imaš? Siožio sam je nekako iz posljednjeg duhanskog mrvinja i prašine. Frčem je, vrlo precizno, nježno, samo da me i ona ne ostavi.

Gotova je, primaknuh je usnicama, polinim ju, nekako se opire, ne će da gori. Oh! ta moguće je i ona u životnoj burbi, u borbi za opstanak, što li još?

Konačno je podlegla. Plavetnosivi dim uzdiže joj se do stropa stvarajući najsvršenije spirale i krivulje, pak moguće je u stvaranju spirala već i nadmašio onu idealnu Pitagorinu. No i taj dim prolazan joj je kao i ona. Rasplinu se nestavši u mrkoj noći, i zgubiv se sa proljetnim vjetroćem.

I ovi susjedi i opet imaju krasne sanje: U istinu idealne, duhovite.

Čuj ga samo: Raspravija on opet o estetičkoj nauci Platonovo, raspravija o onim subjektivnim čuvstvima, koja u čovjeku budi ljepota. Uzdigao se on iznad tala zemaljskih, ugledavši ono bogoliko lice, za kojim toliko čezne, upravo gine.

Preneh se iz snatanja i slušanja ovih sanja. Prihvaćam se i opet posla. I opet ne mogu pravo da radim. Slušam nehotice cviljenje moje svjetiljke, koja sa noćnim mušicama i komarcima neki čudni noturno, što li, igra. I njoj se nekako, čini mi se, drijema. Slušam je ipak, i to je jedna, a više puta i jedina zabava studentu.

Sekunde, minute, ure, dani, mjeseci, godine sve prolazi nekim strahovito brzim tempom, ide to sve strmoglavce, ni časka se čekajući, žuri se, ali nečujno i nema ga više. Nema ni čovjeka običnog smrtnika, ni velikana, nikoga, odoše svi s vremenom ovako, a tako ću i ja. Svaki na svoj način s vremenom neizbježivim, nečujnim smrti, zemlji . . . truležu, gadu . . .

Dosta o tom, doći će vrijeme, a da na nj ni ne mislim! Podbočim rukama glavu, buljim u knjigu. Da buljim bez misli bez osjećaja, . . . već se ni s vjedjama ne mučim . . .

Sjedam za zeleni stol pun nade . . . straha . . . utjehe . . . momentalno drške odvažnosti . . . pa i nekog već veselja. Odgovaram eksaminatorima krasno na svako pitanje. Prisutni digne mi se . . . Čudne se oni. Pokazuju na me pratom, nešto govoreći, potihio da ih ne čujem.

(Sviti će se.)

VOZNI RED

vrjedil od 1. svibnja 1914.

Vlakovi kreću i to:

Iz Samobora: 5³⁰, 7³⁰, 9, prije podne 1³⁰, 5³⁰, poslije podne 8, i 9³⁰, uveče.

Vlak u 9³⁰ uveče kreće samo nedjeljama i blagdanima u svibnju, lipnju, srpnju i kolovoza.

Svi vlakovi, osim ponoćna dva večernja, polaze do stanice Kolodvorske ceste.

Naučnika za trgovinu manufakturna roba traži uz povoljne uvjete L. Rosenberger, trgovac Samobor.

OGLAS.

Raspisani registar, koji sadržaje prijedloge za odmjernu tecivarine III. razreda za raspisno razdoblje 1914.—1916. izlaže se na temelju §. a. 16. uređovne zbirke o rukovanju poreza broj 60.000 ex. 1913. M. F. (§. 18. zak. čl. XLIV. 1883.) na 8. dnevni uvid u općinakoju kući i to počevši od 8. do uključivo 15. lipnja 1914. s upozorenjem, da je slobodno svakom općinaru za vrijeme uređovnih sati u registar zagledati glede prijedloga za njega samoga ili za koga drugoga i svoje mozebitne primjedbe učiniti.

Te primjedbe mogu se u gornjem roku podastrijeti kr. financijskom ravnateljstvu u Zagrebu odnosno trgovišnom poglavarstvu u Samoboru, a kasnije porez raspisujućem povjerenstvu.

Primijetiti je, da će glede prijedloga svaki porezovnik još i posebno biti obaviješten.

Načelnik : u Z. Blagajnik :
M. Tržinski v. r. Gvozdić v. r.

U ljetnoj vrućini

SKROFIN

M. KLEŠČICA u SAMOBORU.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.
Svratište
k „bobačkom rogu“
Izvrstan polinkovac
preporučuje svojim cijenjenim gostima
M. Pilaž, svratištar.

MILIJONI
upotrebljuju za
Kašelj
promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac
Kaiserovy
Prsni Karamelly
na tri američke
6050 svjedodžbi od liječnika
i privatnih potvrđuju
sigurni uspjeh.
Omet 20 i 40 fl., svežanj 60 fl.
Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČICA
Ljekarnika u Samoboru.

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

Hrvatska Industrija za
strojno pletivo žice.
Vlasnik Šandor Hajoš
Telefon br. 8-38, Zagreb, Jukićeva ulica 12

Izrada raznih ograda od žica, svakovrsnih američanskih pruživih umetaka za ševete i t. d. Isto se tako primaju popravci svih strojeva te parnih kotlova.
Za solidnost posla jamčim.

Sredstvo proti zatvorenju,
tustilu i ulozima
STERNOV
moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema isporodujućoj analizi najbolja gorka voda.
STERNOV pošta Sokolice kod Brna

Ljedišće u Samoboru.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici
Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.
Fine vunene i svilene tkanine. **Mačke i ženke rublje kao i posteljina.**
Velike skladište fine svile, francuske tkanine po najnovijem **Velike skladište pamučne i platnene robe, osiroma rublje,**
okusa, engleskih tkanina sa bočicama, tkanina za bluze i **garntura za kupa, veselo garntura za krevete i posteljina**
kućne haljine te raznih podstava i burbenada. **od tkanila, odeva, svjetla i tkanila za posteljina.**
Uzorke kao i pošiljke preko K 20.— šaljeno franco.

4 filtra
Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je
„GOLUB“
jedini hrvatski proizvod. **Zdraviju neškodljiv.**
Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filtra.
Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.
4 filtra